

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní škola, Libouchec 157, okres Ústí nad Labem

403 35 Libouchec 157

Identifikátor školy: 600 085 571

Zřizovatel: Obec Libouchec

Školský úřad Ústí nad Labem, W. Churchilla 1348/6

Termín konání orientační inspekce: 14. a 15. březen 2000

Čj.	066 223/00-5020
Signatura	of6ct104

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Úplnou základní školu bez právní subjektivity navštěvuje 243 žáků (kapacita 300 žáků) ve 12 třídách (dvě třídy ve 4., 8. a 9. ročníku). S výjimkou 9. ročníku (upravené učební dokumenty čj. 18 730/91-20) probíhá výuka podle vzdělávacího programu Základní škola (čj. 16 847/96-2). Škola sdružuje školní družinu a školní jídelnu. Změny v počtu žáků jsou v průběhu školního roku minimální.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

1. stupeň

Časová dotace jednotlivých předmětů byla v souladu s učebním plánem uváděného vzdělávacího programu, obsah učiva v navštívených hodinách odpovídal osnovám a korespondoval s tematickými plány, pokud byly inspekci předloženy. Výhrady inspekce se vztahují k zápisům učiva v třídních knihách ze čtení a literární výchovy, kde se vyučující zpravidla omezují jen na uvedení názvu článku a autora a pomíjejí literárněvzdělávací složku, a k psaní ve 2. ročníku, kde nejsou respektovány jednotlivé tvarové skupiny. Převážná většina zhlédnutých hodin byla pečlivě připravena, hodiny měly jasně stanovené výukové cíle a promyšlený obsah, se kterým byli většinou žáci v úvodu seznámeni, návaznost v učivu byla zajištěna.

Personální podmínky jsou velmi dobré, neboť z šesti kmenových učitelek 1. stupně splňují čtyři podmínky pedagogické a odborné způsobilosti.

Pracovní prostředí je pro žáky příjemné. Učebny jsou vybaveny různými pomůckami, knihovničkami s beletrií a populárně naučnou literaturou, mnohé i relaxačními kouty. Některé pomůcky si učitelky zhotovují samy. Ve výuce byly pomůcky využívány účelně. Používané učebnice jsou většinou staršího data, pracovní sešity, i když jsou součástí učebnice, si žáci zpravidla hradí sami. Učitelky mají k dispozici i alternativní učebnice a různé procvičovací materiály. Únavě žáků předcházely učitelky zařazováním relaxace, střídáním činností, ale také nápaditým spojením výuky a pohybových aktivit. V nižších ročnících byli žáci vedeni k dodržování psychohygieny psaní. Pitný režim je zajištěn přímo ve třídách, v hlavní budově je instalován nápojový automat. Škola je též zapojena do akce Mléko do škol.

Jednotlivé hodiny svým pojetím odlišovaly charakter práce v jednotlivých předmětech a ročnících. Pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Převažovaly sice hromadné formy práce, ale poměrně nízké počty žáků ve třídách a promyšlené zadání samostatné práce umožnily uplatnění individuálního přístupu. Učitelky respektovaly osobní tempo žáků, pro bystré žáky byly připraveny další úkoly. Ve vyšších ročnících dokázali žáci vyhledávat a třídit informace z učebnice, ale i z jiných informačních zdrojů, takže měli prostor pro uplatnění vlastní iniciativy. Učitelky poskytovaly žákům v každé fázi hodiny zpětnou vazbu, hodnotily jejich výkon. Tento způsob výuky spojený s převažujícím pozitivním hodnocením měl příznivý dopad na aktivitu žáků, vytváření příznivé atmosféry i na efektivitu většiny hodin. Učitelky zpravidla dbají na grafickou úpravu písemných projevů žáků, méně jsou žáci v českém jazyce vedeni k práci s vlastní chybou a její následné korekci. Rezervy jsou v rozvíjení komunikativních dovedností žáků, učitelky se často spokojily s jednoslovnou odpovědí, popř. samy odpověď doplnily. Mnohdy se jim nepodařilo ukončit hodinu shrnutím a zhodnocením, někdy tomu bránili i samotní žáci svým zaujetím pro práci.

Svým přístupem k žákům vytvářely učitelky ve třídách přátelskou atmosféru, žáci většinou respektovali dohodnutá pravidla vzájemné komunikace a projevovali jim důvěru.

Výuka na 1. stupni je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Český jazyk na 2. stupni

Dotace hodin odpovídá vzdělávacímu programu, v osmém a devátém ročníku je vyučováno pět hodin v týdnu. V členění učiva je postupováno především podle učebnic, v rozvržení je preferováno jazykové a slohové učivo. Při neexistenci předmětové komise je různý přístup a hloubka záběru učiva u jednotlivých vyučujících. Ředitelka školy preferuje výuku jedním učitelem v průběhu celého vzdělávacího cyklu. Informace o žácích se specifickými poruchami učení a chování jsou učitelům známé, tyto jsou při výuce zohledňovány.

Výuku zajišťují čtyři vyučující, polovina hodin je zajištěna odborně i pedagogicky způsobilé. Dva nekvalifikovaní učitelé dálkově studují na pedagogické fakultě. Materiální podmínky jsou velmi dobré, kromě běžných pomůcek má škola i výukové programy v učebně výpočetní techniky. Pomůcky i audiovizuální technika je ve výuce efektivně využívána, ve třídách jsou k dispozici pravopisná pravidla i další jazykové příručky. Přehledné tabelární pomůcky, z nichž část žáci vytvářejí (literární období a pod.), jsou součástí výzdoby tříd. V nižších ročnících je to také další zaměstnávací materiál. Ve škole je i žákovská knihovna.

Průběh hospitovaných hodin byl rozmanitý, promyšlený. Kromě učebnic a učebních pomůcek žáci využívají slovníky a jiné přehledy. Organizace výuky umožňuje všem žákům úspěšné uplatnění, je vytvářen prostor pro skupinové i individuální aktivity. I v hromadně vedené hodině mají žáci možnost uplatnit se. ČŠI nezaznamenala ze strany učitelů nesprávně interpretované učivo.

Motivaci žáků je věnována náležitá pozornost v úvodu hodin, kdy jsou seznámeni s programem. I v průběhu hodin jsou žáci aktivizováni a hodnoceni, nezřídka známkou. Zkoušení má návaznost na probírané učivo, pravidla hodnocení jsou známa, známka je učitelem zdůvodněna. Promyšleně je postupováno i při skupinovém vyučování (9. ročník), kdy si učitel ověřuje postup u jednotlivých žáků individuálně. Velké množství známek v šestém ročníku však již ztrácí motivační účinek. Efektivní metody práce s chybou jsou běžnou součástí hodin. V důsledku přesahu některých hodin do přestávek není v závěru prováděno hodnocení, popřípadě sebehodnocení. Tato skutečnost určitým způsobem negativně ovlivňuje psychohygienu výuky.

Osobnost žáka je při výuce respektována, vzájemná pravidla komunikace jsou dodržována, jsou rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků. Vztahy mezi učiteli a žáky lze označit jako pozitivní, přístup učitelů se přenáší na pozitivní vztah žáků k výuce a jejich aktivitě. Při hospitovaných hodinách nezaznamenala ČŠI projevy nežádoucího chování žáků.

Při výuce českého jazyka na 2. stupni výrazně převažují pozitivní zjištění, celkově lze hodnotit kvalitu výuky jako nadprůměrnou.

Matematika na 2. stupni

Hodinové dotace předmětu v jednotlivých ročnících odpovídají schváleným učebním plánům. Výuka, jejíž kontinuita je zajištěna velmi dobře zpracovanými tematickými plány i výběrem ucelené řady učebnic pro všechny ročníky, probíhala v souladu s osnovami.

Ve všech třídách vyučují matematiku odborně a pedagogicky způsobilí učitelé. Velmi dobré jsou materiální podmínky - dostatek učebnic, sbírek, tabulek, pomůcek. Využívány jsou i výukové programy ve velmi dobře vybavené učebně výpočetní techniky. Prostředí tříd, vybavených jinak starým nábytkem, je svojí velmi zdařilou výzdobou pro práci žáků opravdu podnětné.

Učivo bylo žákům předkládáno věcně správně. Z hlediska vlastního průběhu měla vynikající

úroveň výuka v nižších ročnících (6., 7.). Byly stanovené jasné výukové cíle, výuka probíhala přiměřeným tempem, důsledně byla uplatňována zásada názornosti. K osvojování a upevňování poznatků bylo efektivně využíváno hry a soutěže, slabším žákům byla poskytována individuální pomoc jak přímo v hodinách, tak formou doučování. Nechyběl prostor pro samostatnou práci. Dobře volenou motivací se podařilo žáky získat pro aktivní práci v hodinách. Byl vytvářen prostor i pro sebekontrolu a korekci chyb. Opomíjena nebyla ani relaxace.

Jako dobrou lze hodnotit práci s žáky v ročnících vyšších (8.,9.). Kladně lze hodnotit zejména individuální práci s žáky, přinášející škole i úspěchy v rámci okresu v matematických olympiádách, vedení žáků k chápání matematických jevů ve vzájemných souvislostech a ke schopnosti logického úsudku. Velmi dobré bylo rovněž vedení žáků k práci s učebnicí. Na straně druhé snaha pracovat v hodinách s většinou žáků u tabule individuálně a do určité míry maximalistické požadavky na obsah hodin, vedly i k pasivitě a pouhému opisování z tabule u žáků ostatních. Nedostatky byly zjištěny ve stavbě hodin, kdy se žáci často v úvodu nedozvědí, co je cílem, závěr pak představuje zvonění uprostřed rozpracovaného příkladu. Nezbyvá pak čas na shrnutí a zhodnocení práce žáků v hodinách. Částečně opomíjena zůstává motivace žáků pro práci a i opakovaně stejná skladba hodin, vedoucí k určitému stereotypu, může na žáky působit únavně.

Ústní zkoušení v době inspekce neprobíhalo, zkoušení písemnou formou bylo svým obsahem i časovým limitem přiměřené. Klasifikace namátkou vybraných kontrolních prověrek odpovídala prokázaným dovednostem. S chybami bylo dále pracováno. Při procvičování byla žákům poskytována rada i pomoc, dílčí slovní hodnocení jejich výkonů bylo zaměřeno převážně pozitivně.

Ve zhlédnutých hodinách panovala příjemná, až rodinná atmosféra, založená na vzájemné důvěře. Zvláště v nižších ročnících byl zřetelný pozitivní vztah žáků k výuce. Verbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni, rozvoji komunikativních schopností žáků byla věnována průběžná pozornost.

Na základě výše uvedených zjištění, týkajících se jak plánování a podmínek výuky, tak jejího vlastního průběhu, hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání v matematice jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech

Plánování výuky odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu, učební osnovy průběžně plněny. Podmínky výuky hodnotí ČŠI jako velmi dobré. V oblasti organizace výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace převažují pozitivní hodnocení. Pozitivně se projevuje rozsáhlá účast vyučujících v dalším vzdělávání.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Již od roku 1990 pracuje škola podle hesla „Škola je pro žáka, ne naopak“. Ředitelka školy po celé funkční období vychází z analýzy podmínek, spolupracuje s rodiči, zřizovatelem. Cílem je dobře vybavená škola, která zajišťuje kromě hlavního poslání i úkoly v oblasti mimoškolních aktivit, rozebíhá se projekt Občan spojující školní i mimoškolní aktivity.

V rámci orientační inspekce se potvrdily závěry předchozí inspekce, kdy byla zaznamenána vysoká úroveň řídicí a kontrolní činnosti. Učební plán je rozpracován tak, aby vyhovoval potřebám žáků, velká pozornost je věnována žákům se specifickými poruchami učení.

Systém řízení a organizování odpovídá velikosti školy. Velkou pozornost věnuje ředitelka

školy vedení zaměstnanců a jejich motivování. Podporovány jsou další vzdělávací aktivity pedagogů a zavádění netradičních forem a metod výuky. Neustále se zvyšuje procento kvalifikovaně odučených hodin, učitelé bez požadované pedagogické či odborné způsobilosti si doplňují vzdělání na PF UJEP v Ústí nad Labem, v rámci školy je jim poskytována metodická pomoc.

Kontrolní činnost je promyšlená, realizována průběžně, s určitými rezervami v oblasti kontroly plánování učiva jednotlivých vyučujících. Na základě analýz kontrol a hospitační činnosti jsou stanovovány nenárokové složky platů zaměstnanců školy. Toto vyhodnocování je prováděno dvakrát ročně. Pro sledování výsledků vzdělávání využívá škola testy Kalibro. Podrobné hodnocení práce školy a sebehodnocení učitelů je prováděno v rámci pedagogických rad, určité hodnotící prvky obsahuje výroční zpráva školy.

Hodnocení kvality řízení

Řízení je promyšlené, odpovídá podmínkám školy. Učební plán je realizován. Široký prostor v rámci realizace a hodnocení je ponechán zaměstnancům školy.

Celkově hodnotí ČŠI kvalitu řízení jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Velká pozornost je věnována předcházení negativním jevům, zvláště v době mimo vyučování. Pedagogická rada projednala pokyn čj. 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance. V této oblasti zatím škola žádné negativní projevy nezaznamenala. Další oblastí je program protidrogová prevence, který je ve škole promyšleně realizován. Rovněž v této oblasti škola prokázaný případ užívání drog nezaznamenala.

Úzká je spolupráce se zřizovatelem, rodiči a dalšími místními organizacemi. Obec nepožaduje od rodičů poplatků za pobyt dětí ve školní družině. V době mimo vyučování pracuje deset zájmových kroužků, ve kterých je zapojeno přes polovinu žáků školy. Tyto kroužky vedou vedle učitelů a vychovatelů i rodiče. V rámci spolupráce se ZUŠ Chabařovice je zajištěna tato výuka v místě a žáci nemusejí dojíždět. Řadu mimoškolních akcí pořádá škola tak, aby se mohlo zapojit co nejvíce rodičů i široká veřejnost.

Činnost a výsledky školy v oblasti mimoškolní výchovy je příkladná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů
- výroční zpráva školy 1998/99, plán práce na školní rok 1999/2000
- tematické plány některých hospitovaných předmětů
- dokumenty ředitelky školy z oblasti řízení a kontroly
- hospitační záznamy
- Výkaz o základní škole k. 30. 9. 1999
- inspekční zpráva z 5. listopadu 1996

ZÁVĚR

Doporučení

- věnovat patřičnou pozornost plánování výuky čtení a literární výchovy
- nepožadovat úhradu pracovních sešitů zákonnými zástupci žáků
- větší pozornost věnovat shrnutí učiva a zhodnocení práce v závěru vyučovacích hodin

Podmínky vzdělávání jsou vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu velmi dobré. Tyto podmínky a promyšlené řízení školy příznivě ovlivňují celkovou kvalitu vzdělávání.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neúčelné využití finančních prostředků, které škola získala ze státního rozpočtu.

Od poslední inspekce v roce 1996 škola pokračovala v příznivém vývoji, na tehdejší negativní zjištění bylo reagováno a v současné době se s nimi ČŠI nesečkala. Koncepce vývoje školy je úspěšně naplňována, promyšlený a efektivní je postup a spolupráce v oblasti prevence negativních jevů.

V rámci orientační inspekce je škola hodnocena jako nadprůměrná.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Hyška	..... .
Členové týmu	Mgr. Radek Dlouhý	..... .
	Marta Dolinská	..... .

V Ústí nad Labem dne 27. března 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. 4. 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Marie Janovská

.....
..

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-04-19	066 288/00-5020
Zřizovatel	2000-04-19	066 289/00-5020
Rada školy	není zřízena	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
	-----	nedoručeny